

**Färgelanda
kommun**

Riktlinjer för skolskjuts i Färgelanda kommun

Dokumenttyp	Riktlinje
Antagen av	Utbildningsnämnden
Antagen	2026-04-28
Dokumentansvarig	
Senast reviderad	

Innehållsförteckning

Rätt till skolskjuts	2
Skolval och rätt till skolskjuts	3
Elever som måste övernatta i annan kommun	3
Generella krav för skolskjuts	3
Rätten till skolskjuts enligt färdvägens längd	4
Rätten till skolskjuts enligt trafikförhållanden	4
Rätten till skolskjuts med anledning av elevens funktionsnedsättning	4
Rätten till skolskjuts med anledning av tillfällig funktionsnedsättning	4
Rätten till skolskjuts enligt annan särskild omständighet.....	5
Flytt inom kommunen under läsåret.....	5
Olika former av skolskjuts	5
Växelvis boende	6
Lovskola	6
Fritids	6
Missad skolskjuts.....	6
Ansökan och beslut.....	7
Ansökan om skolskjuts.....	7
Ändrade förhållanden	7
Ansökan om dispens från reglerna	8
Beslut om skolskjuts	8
Överklagan av beslut	8
Restid och väntetid.....	8
Väntetid.....	8
Restid.....	8
Vårdnadshavarens ansvar	9
Ordningsregler skolskjuts.....	9
Färgelanda kommuns ansvar.....	10
Force Majeure	10

Rätt till skolskjuts

I enlighet med skollagen (2010:800) har elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola med offentlig huvudman rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka.

Skollagens 10 kap. 32 § säger att *elever i grundskolan med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.*

Denna rätt gäller dock inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av 25-27 §§. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Motsvarande bestämmelser finns för elever i förskoleklass i skollagen 9 kap. 15 b-c §, för anpassad grundskola i skollagen 11 kap. 31 § och för anpassad gymnasieskola i skollagen 18 kap. 30 §.

Rätten till skolskjuts innebär inte att skolskjuts måste anordnas från bostadsadressen till den plats för undervisningen bedrivs eller att den måste anpassas till varje elevs skoltider. Varje kommun lämnas utrymme att utforma sina egna riktlinjer inom ramen för gällande lagbestämmelser. Detta fastställs i kommunens skolskjutsbestämmelser och gäller för hantering och organisering av kommunens skolskjutsar.

Skolval och rätt till skolskjuts

Elever och vårdnadshavare har rätt att fritt välja skola. Rätten till skolskjuts följer dock inte det fria skolvalet utan gäller endast till anvisad skola. Om vårdnadshavare väljer en annan skola än den av kommunen anvisade skola kan det innebära att rätten till skolskjuts påverkas. I det fall det inte innebär merkostnader eller organisatoriska svårigheter för kommunen, kan skolskjuts i ett sådant fall beviljas.

Med ekonomisk svårighet avses att skolskjuts kan ske till den valda skolan utan merkostnad för kommunen i jämförelse med vad skolskjuts skulle ha kostat till den anvisade skolan som eleven tillhör.

Med organisatorisk svårighet avses extra anordnande av skjuts som annars inte hade behövts eller som kräver extra fordon på grund av platsbrist i befintliga upphandlade skolbussar. En individuell bedömning görs i varje enskilt fall där elev väljer att gå i annan skola än den av kommunen anvisade.

Elever som måste övernatta i annan kommun

Elever som på grund av särskilda skäl går i en annan kommuns skola och som på grund av skolgången måste övernatta i den kommunen har rätt till skolskjuts mellan den tillfälliga bostaden och den plats där utbildningen bedrivs under samma förutsättningar som gäller för elever som är hemmahörande i kommunen. (9 kapitlet 15 c §, 10 kapitlet 33 § samt 11 kapitlet 32 § skollagen)

Generella krav för skolskjuts

Eleven ska vara folkbokförd på en adress i Färgelanda kommun. Vid alla ansökningar görs en individuell prövning av det enskilda fallet utifrån samtliga grunder som kan berättiga till skolskjuts. Enligt skollagen är hemkommunen skyldig att erbjuda elever i förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola och anpassad gymnasieskola kostnadsfri skolskjuts om sådan behövs med hänsyn till:

- Färdvägens längd
- Trafikförhållande
- Funktionsnedsättning
- Annan särskild omständighet

Rätten till skolskjuts enligt färdvägens längd

Elev berättigas skolskjuts om avståndet mellan folkbokföringsadressen och skolskjutsskola överstiger nedan angivna kilometergränser.

Årskurs	Avstånd till skola	Avstånd till hållplats
F-3	1,5 km	1 km
4-6	2 km	2 km
7-9*	3,5 km	3,5 km

*) Under vinterhalvåret (15 oktober till 15 mars) gäller s.k. vintertidtabell som innebär att det maximala avståndet till hållplats och skola för elever i skolår 7-9 är 2 km.

Rätten till skolskjuts enligt trafikförhållanden

Trafikmiljöer där fordon och barn vistas innebär alltid risker, men vissa trafikmiljöer är förbundna med större risker än andra. Riskerna i trafikmiljön ska därför alltid vägas in vid skolskjutsbedömningen. Skolskjuts medges när färdvägen bedöms som trafikfarlig och riskfylld utöver det normala. Hänsyn till trafikförhållandena bör göras utifrån vägens utformning, siktförhållanden, tillåten hastighet, trafikintensitet, tung trafik, förekomst av skild gång- eller cykelväg, utformning av på- och avstigningsplatser, utformning av passager, förekomst av trafiksignaler vid passager och andra eventuella omständigheter. Barnets ålder ska också vägas in vid bedömningen av skolvägens trafiksäkerhet.

Bedömning av trafiksäkerheten görs av skolskjutshandläggare tillsammans med kommunens trafikansvariga.

Rätten till skolskjuts med anledning av elevens funktionsnedsättning

Skolskjuts kan beviljas på grund av funktionsnedsättning eller andra medicinska skäl. I fall då eleven har en funktionsnedsättning ska det göras en bedömning av hur funktionsnedsättningen påverkar elevens möjlighet att ta sig till/från skolan. Behovet ska styrkas med läkarintyg eller intyg från elevhälsan som styrker att eleven inte kan ta sig till/från skolan utan skolskjuts. Behovet av skolskjuts och vilken form av skolskjuts som är nödvändig ska bedömas årligen med hänsyn till elevens funktionsnedsättning, ålder och utveckling.

Rätten till skolskjuts med anledning av tillfällig funktionsnedsättning

Olycksfall

Alla elever, barn och ungdomar i Färgelanda kommun omfattas av en kollektiv olycksfallsförsäkring. Vid olycksfall kan eleven vara berättigad till skolskjuts mellan hemmet och skolan genom försäkringsbolaget. Vårdnadshavaren ska själv kontakta kommunens försäkringsbolag för hantering av eventuella resor till och från skolan under aktuell period.

Tillfällig funktionsnedsättning

Vid kortvarig, planerad funktionsnedsättning exempelvis på grund av en planerad operation

ska vårdnadshavare i första hand vända sig till försäkringsbolaget. I andra hand kan en ansökan göras med bifogat läkarintyg till skolskjutshandläggaren om varaktigheten är mer än 7 dagar.

Rätten till skolskjuts enligt annan särskild omständighet

Det finns i vissa fall en skyldighet för kommunen att ordna med skolskjuts för eleven om det finns särskilda omständigheter. Det kan beviljas i situationer där skolskjuts framstår som nödvändig trots att ingen av de andra förutsättningarna är aktuella såsom avstånd, trafikförhållanden eller funktionsnedsättning. I detta fall är det vårdnadshavarens ansvar att presentera ett relevant underlag för att ansökan ska kunna bedömas. Underlaget ska styrka att eleven i sig själv har ett behov eller befinner sig i en situation som gör att eleven inte kan ta sig till skolan utan skolskjuts. En individuell helhetsbedömning görs utifrån de förutsättningar som är aktuella i det enskilda ärendet.

Flytt inom kommunen under läsåret

Om elev flyttar inom kommunen under läsåret men väljer att gå kvar på sin gamla skola kan detta påverka rätten till skolskjuts. En individuell prövning görs i ärendet utifrån om samma premisser som anges under avsnittet ” Skolval och rätt till skolskjuts”.

Olika former av skolskjuts

Skolskjuts kan beviljas i form av:

- resor med upphandlad skolbuss
- resor med skoltaxi
- skolkort för resor med allmän kollektivtrafik

Upphandlad skolbuss

Upphandlad skolbuss planeras enligt skolans ramtider och anpassas kontinuerligt efter aktuella behöriga elevers behov. Förändringar på rutten och hållplatstider kan ske både under läsårets gång och inför nytt läsår. Skolbuss kan även användas i kombination med annan form av skolskjuts.

Skoltaxi

Resor med skoltaxi beviljas endast om inga andra alternativ för skolskjuts med buss finns eller om elevens individuella behov kräver denna fordonstyp. Behovet måste kunna styrkas genom läkarintyg eller intyg från elevhälsan med god kännedom om eleven.

Rätt till skolskjuts med skoltaxi kan vara på grund av

- Eleven har permanent funktionshinder som påverkar förmågan till att resa
- Ordinarie linjetrafik eller upphandlade skolbussturer saknas
- Tidtabeller inte på ett acceptabelt sätt överensstämmer med skolans start- och sluttider
- Det föreligger särskilda skäl

Allmän kollektivtrafik

Elev som beviljas skolskjuts med allmän kollektivtrafik får av Färgelanda kommun ett skolkort för innevarande läsår. Skolkortet är en värdehandling och ska hanteras med aktsamhet. Eleven/vårdnadshavare ansvarar själv för att via Västtrafiks reseplanerare ta reda på vilka bussar eleven kan åka med och vilka tider som passar. Om eleven flyttar så att rätt till skolskjuts inte längre föreligger eller om eleven slutar vid skolan, är vårdnadshavare ansvarig för att meddela skolskjutshandläggare så att skolkortet spärras

Växelvis boende

Skolskjuts kan i vissa fall beviljas då ett barn bor växelvis hos sina vårdnadshavare. Följande förutsättningar ska då vara uppfyllda:

- Det föreligger gemensam vårdnad om barnet
- Vårdnadshavarna är folkbokförda inom Färgelanda kommun
- Vårdnadshavarna är folkbokförda på de adresser som skolskjutsen söks ifrån
- Barnet bor växelvis ungefär lika mycket i båda hemmen vilket innebär att barnet har två likvärdiga hem.
- En prövning kan under vissa förutsättningar ske från en förälder som inte är vårdnadshavare om barnet bor varaktigt halva tiden hos den föräldern.

Kommunen är inte skyldig att anordna skolskjuts mellan olika kommuner.

Lovskola

Enligt skollagens 10 kap. 3 § ska kommunen anordna lovskola. Vid anordnandet av detta erbjuds biljetter för kollektivtrafik.

Fritids

Elever har inte rätt till skolskjuts till och från fritidshem. Rätten till skolskjuts gäller endast till och från skolan.

Missad skolskjuts

Om en elev missar skolskjutsen är det vårdnadshavarens ansvar att se till att eleven kommer till skolan.

Vid skolskjuts med allmän kollektivtrafik är det tidtabellens avgångstid som gäller.

För upphandlad skolbuss är meddelad hållplatstid ungefärlig och eleven behöver vara vid hållplatsen 5 minuter före utsatt tid. Skolbussarna har ingen skyldighet att invänta elever som kommer sent till hållplats.

Skoltaxin väntar på eleven i max 5 minuter efter inbokad hämttid, därefter åker skoltaxin och resan blir en så kallad bomresa. Det är vårdnadshavarens ansvar att ta reda på aktuella hämttider.

Vid sjukdom eller annan tillfällig avbokning av skoltaxi ska resa avbokas så tidigt som möjligt enligt gällande rutin. Det är vårdnadshavarens ansvar att skoltaxi som inte behövs avbokas. Vid upprepade bommar för en elev tas kontakt med vårdnadshavare för eventuella åtgärder. Från och med den tredje bomresan debiteras en avgift om 300 kronor per tillfälle. Bomresor nollställs vid varje nytt läsår.

Ansökan och beslut

Ansökan om skolskjuts

Alla elever som anser att de är i behov av skolskjuts behöver skicka in en ansökan om skolskjuts. Skolskjutsen förlängs inte automatiskt över flera läsår utan en ny ansökan måste lämnas in för varje elev inför varje nytt läsår.

Ansökan om skolskjuts ska i första hand göras genom den e-tjänst som Färgelanda kommun tillhandahåller på sin hemsida. Ansökan kan göras på grund av avstånd, trafikförhållanden, funktionsnedsättning, annan särskild omständighet eller växelvis boende. Vid skyddad identitet ska ansökan inte göras via e-tjänst. I dessa fall tas kontakt med skolskjutshandläggare. Detsamma gäller om BankID saknas.

Ansökningstid för skolskjuts anges varje år i skolskjutsinformationen inför nytt läsår. De ansökningar som kommer in senare än detta datum handläggs i mån av tid fram till terminsstart och i den ordning de kommer in. Om ansökan inges efter detta datum finns risk att skolskjuts inte kan garanteras till skolstart/önskat datum. Vårdnadshavarna får då själva stå för kostnaderna för resor till/från skolan under handläggningstiden.

Ansökningar under läsåret handläggs skyndsamt och i normalfallet inom 10 arbetsdagar. Under perioden maj till september förlängs handläggningstiden.

Ny ansökan ska göras om skälen för skolskjuts ändras, till exempel om eleven bytt folkbokföringsadress, skola eller något annat som påverkar bedömningen av rätten till skolskjuts.

Ändrade förhållanden

I det fall att förhållanden ändras, till exempel att eleven bytt folkbokföringsadress, som medför att eleven inte längre är skolskjutsberättigad eller inte längre har skolskjutsbehov, ska anmälas omgående till skolskjutshandläggare. Färdbeviset kommer då att spärras av skolskjutshandläggaren. Om anmälan om ändring av förhållanden inte sker inom två veckor från förändringen inträffade kommer vårdnadshavaren debiteras för utgivet färdbevis.

Ansökan om dispens från reglerna

Den som vill ansöka om dispens från gällande skolskjutsbestämmelser ska i första hand ansöka via kommunens hemsida. Vid skyddad identitet ska ansökan inte göras via e-tjänst. I dessa fall tas kontakt med skolskjutshandläggare. Detsamma gäller vid om BankID saknas. Ansökan kommer prövas och beslut meddelas skriftligt. I det fall att ansökan avslås finns möjlighet att överklaga. Information om hur överklagande ska göras skickas alltid med tillsammans med avslagsbeslut.

Beslut om skolskjuts

Beslut om skolskjuts gäller endast för den termin eller det läsår som anges i beslutet. Om de förutsättningar som beslutet grundar sig på förändras i något avseende, upphör dock beslutet att gälla från och med det datum då förändringen sker.

Överklagan av beslut

Anvisningar om hur överklagan av skolskjutsbeslutet ska ske bifogas beslutet.

Restid och väntetid

Det kan i situationer där det inte är möjligt att upprätthålla uppställda vänte- och restider på grund av praktiska eller ekonomiska skäl. De kan behöva förlängas och elever kan behöva byta mellan olika fordon under färdvägen. Vissa väntetider och bussbyten före och efter skolan kan vara nödvändiga av ekonomiska och praktiska skäl för samordning av elever med olika skoltider.

Elever ska vid behov alltid kunna vända sig till vuxen på skolan och ha tillgång till lokal inomhus vid otjänlig väderlek.

Väntetid

Skolskjutstiderna anpassas inte till varje enskild elevs skoltider. Skolskjutsen tar inte hänsyn till eventuella håltimmar och inställda lektioner. Eftersom det sker samordning av skolskjutsen kommer väntetider att uppstå. Väntetider ska vara så korta som omständigheterna medger.

Restid

Rätt till skolskjuts innebär inte att skolskjuts anordnas raka vägen från påstigningsplats till skolan. Eleven kan behöva resa omvägar för att bussen alternativt skoltaxi ska kunna plocka upp fler elever. Restiden ska hållas på en rimlig nivå och bör inte överskrida 60 minuter per resa. Observera att denna tid är ett riktvärde och entreprenören ges i uppdrag att eftersträva att lösa detta i möjligaste mån.

Vårdnadshavarens ansvar

Vårdnadshavarna förutsätts ansvara för att barn förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt, vilket kan innebära att barnet måste följas till skolan eller påstigningsplatsen under så lång tid som behövs för att det ska klara att gå till skolan/påstigningsplatsen på egen hand.

Vårdnadshavaren ansvarar för eleven mellan hemmet och påstigningsplatsen. Vårdnadshavaren ansvarar även för eleven under tiden eleven befinner sig vid påstigningsplatsen och inväntar skolskjutsen. Vårdnadshavaren ansvarar vidare för att eleven kommer i tid till skolskjutsen. Om eleven missar skolskjutsen är det vårdnadshavarens ansvar att se till att eleven kommer till skolan på annat sätt. Efter skolan anses kommunen aktivt ha överlämnat ansvaret till vårdnadshavaren när eleven stiger av skolskjutsen

Ordningsregler skolskjuts

Dessa ordningsregler är till för att skapa en säker trafikmiljö och för att ge våra elever en god miljö under resan till och från skolan.

Hållplatsen

- **Kom alltid i god tid till hållplatsen.** Om bussen inte kommit inom 15 minuter efter utsatt tid - kontakta chauffören/kommunen/skolan för mer information.
- **Stå stilla och på säkert avstånd** från trafiken till dess att bussen stannat och öppnat dörren.
- **Bär reflex/reflexväst** under den mörka årstiden.

Påstigning på bussen

- **Påstigning sker i ordning** utan att man knuffar varandra.
- **Visa hänsyn** och hjälp de yngre barnen.
- **Låt de yngre barnen stiga på först.**

Ombord på bussen

- Placera din väska under sätet eller i knät.
- **Sätt på dig säkerhetsbältet** direkt när du satt dig i bussen.
- **Ha säkerhetsbältet på under hela resan. Lagkrav!**
- **Behåll din plats under resan.** Det är förbjudet att gå i bussen under färd.
- **Förtäring av mat och dryck får inte förekomma i bussen.**
- **Visa hänsyn** till dina medresenärer, var lugn och prata tyst.
- Prata med föraren om du har några frågor.

- Föraren är ansvarig för att se till att gällande regler och bestämmelser följs. **Följ alltid förarens anvisningar!**

Avstigning

- Sitt kvar på din plats till dess bussen har stannat vid hållplatsen.
- Visa hänsyn och hjälp de yngre barnen.
- Ta det lugnt och knuffas inte när du stiger av bussen.
- Om du behöver gå över en väg – vänta till bussen har åkt eller följ chaufförens instruktioner.
- Titta alltid åt båda hållen innan du går över vägen – se upp för trafiken.

Ansvar

- Om elev vid upprepade tillfällen inte följer ovanstående regler rapporteras detta av skolskjutsbolaget till Färgelanda kommun och elevens föräldrar kontaktas.

Färgelanda kommuns ansvar

Kommunen ansvarar för att eleven transporteras med skolskjuts till och från skolan på ett säkert sätt i enlighet med skolskjutsförordningen 1970:340.

Under färden med upphandlad skolbuss och skoltaxi ansvarar föraren för en säker transport mellan på- och avstigning vid anvisad hållplats och skolan.

Skolan ansvarar för att de yngre eleverna kommer i tid till skolskjutsen efter avslutad skoldag.

Force Majeure

Vid force majeure kan skolskjutsen inte garanteras. Som exempel kan nämnas oframkomligt väglag, naturkatastrofer, andra yttre omständigheter, arbetskonflikt, krig, mobilisering, beslag, myndighetsbestämmelser, uppror, upplopp m.m.

Någon ersättning för utebliven skolskjuts på grund av force majeure medges ej.

Kontakt Skolskjutshandläggare

E-post: skolskjuts@fargelanda.se

Telefon: 0528-56 70 00